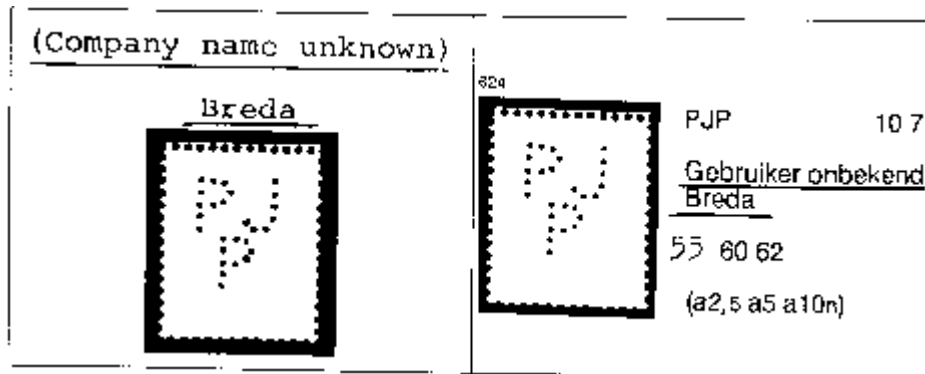

Speurtocht voor Poko PJP

(W. Loomans; uit: Perfinpost nr. 53, mei 2000)

Niet langer meer "Company name unknown" en "Gebruiker onbekend Breda", want na 25 jaar van intensief speuren -dikwijls om moedeloos van te worden - is het uiteindelijk gelukt om de drie POKO-initialen PJP te identificeren.

Vanaf nu is het: N.V. **Pulp- Jam- en Conservefabriek Princenhage**,
Bredascheweg (vruchten en groenten drogerij).

Door de vermelding in de catalogi van PJP **Breda** is teveel het onderzoek op Breda gericht geweest. Na diverse interviews in plaatsen als Hoeven, Sprundel, Rucphen en St. Willibrord, alwaar vele fabrieksarbeiders woonden, werd vernomen dat 'grootvader' op de Jam in Princenhage had gewerkt bij 'Henkes'. Deze industrieel was J.L. Henkes, Liesboschlaan 2 in Princenhage.

Na jaren raadpleging van gemeentearchieven, burgerlijke stand, Kamer van Koophandel -, het Stoomwezen-, Kadaster- en Hinderwetregisters (1890-1914) werden via het archeologisch industrieel archief de bijgaande twee foto's en het brievenhoofd van de bewuste fabriek gevonden. In 1916 trad er reeds een naamsverandering op in: Vereenigde Conservefabrieken Princenhage.

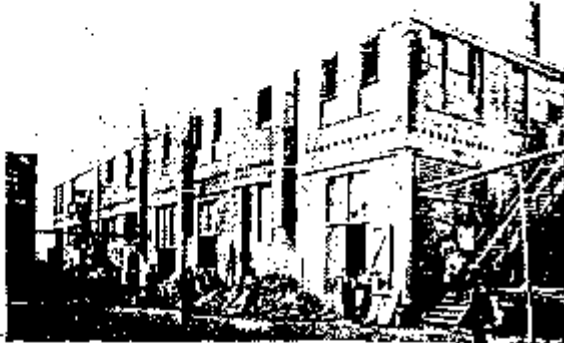
Aangezien de fabriek op het zeer uitgestrekte grondgebied van de tuinbouwgemeente Princenhage lag, doch daarbij pal tegen de gemeentegrens van Breda en Breda in oppervlakte toen zeer klein was, ging de fabriekspost via het op loopafstand gelegen postkantoor van Breda en niet via het kilometers verder gelegen postkantoor van Princenhage.

Vanuit Princenhage ging in 1914 trouwens de post dagelijks nog met de stoomtram van Oudenbosch-Hoeven-Etten-Princenhage dorp naar Breda. Dat op het zeer geringe aantal gevonden POKO's steeds de afstempeling 'Breda' voorkomt, zal u inmiddels duidelijk zijn.

De hieronder afgebeelde foto's tonen enkele bedrijfsgebouwen. De bovenste foto komt uit 'Noord Brabants Nijverheid in Beeld', uitgegeven te Haarlem in 1916 en toont de 'Vereenigde Conservefabrieken te Princenhage', zoals het toen heette.

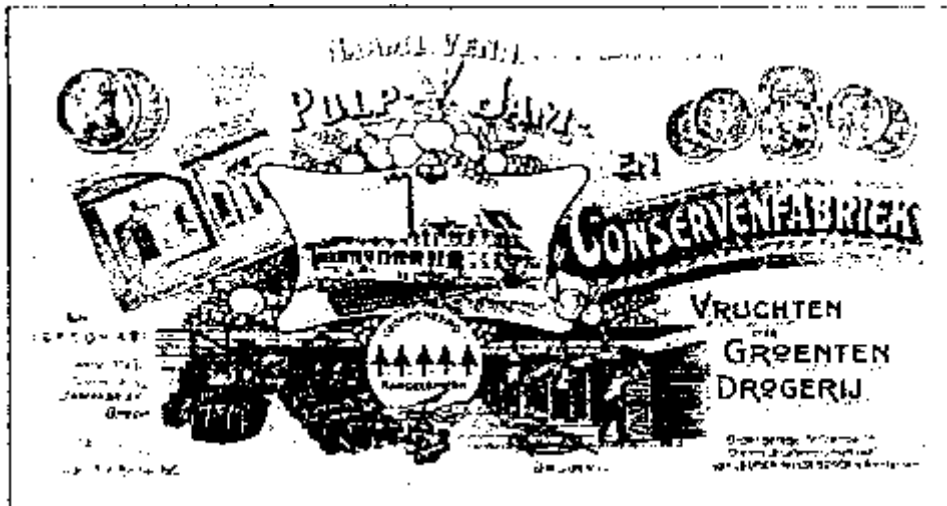
NUTRICIA NIEUWS

met de naam Henkes ontstaan, vaak geruggesteund door vaste leverantie aan het fosfaatbedrijf. De zaken werden meestal op vertrouwenbasis afgehandeld. Dins het met een Henkes-bedrijf niet zo goed, dan kun deze rekenen op steun van de anderen. Eigen het met een aantal firma's reisdie de uitswisseling erg moeizaam verliep, leude dit tot het besluit van 1912 alle

Foto's boven en links tonen enkele bedrijfsgebouwen. De laatste foto komt uit "Nieuw Buitendijk Nijverheid in Beeld" uitgegeven te Haarlem in 1916 en toont de "Vereenigde Conservefabrieken te Princenhage", zoals het toen heette. Onder, een briefhoofd uit 1912 welke details van de fabriek toont.

Afbeelding 1. Enkele bedrijfsgebouwen van de N.V. Pulp-, Jam- en Conservefabriek te Princenhage.

Afbeelding 2. Een briefhoofd uit 1912 met details van de fabriek.

Jarenlang als filatelist het geduld van diverse instanties bestookt en beproefd te hebben, gaat zeer veel dank naar de medewerkers van het Bredase gemeentearchief voor hun uitzonderlijke hulp en getoonde enthousiasme bij dit door mij verrichte speurwerk.

W. Loomans.